

Organizatorzy:

Uniwersytet Rzeszowski
Instytut Archeologii

Leibniz-Institut für
Geschichte und Kultur
des östlichen Europa

Seminarium finansują:

DEUTSCH | POLSKO
POLNISCHE | NIEMIECKA
WISSENSCHAFTS | FUNDACJA
STIFTUNG | NA RZECZ NAUKI

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Diese Maßnahme wird mitfinanziert durch Steuermittel auf der Grundlage
des vom Sächsischen Landtag beschlossenen Haushaltes

Informacje o bieżących pracach nad Grodami Czerwińskimi można znaleźć
na profilu na facebooku:
<https://www.facebook.com/Grody.Czerwińskie/>

Organizatorzy Seminarium:

Marcin Wołoszyn (Rzeszów/Lipsk)
Iwona Florkiewicz (Rzeszów)
przy współpracy
Ines Röbler (Lipsk)
Julia Kuhre (Lipsk)
oraz
Mikalai Plavinski (Mińsk)

Projekt:

Plakat – Luiza Berdak (Kraków)
Program – Iwona Florkiewicz (Rzeszów)

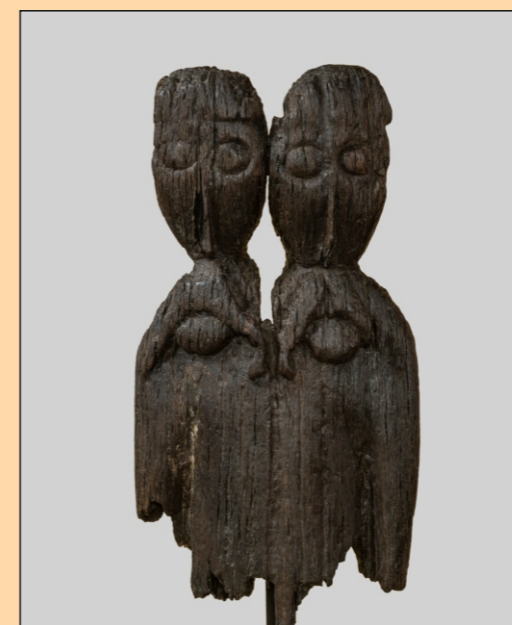
Tłumaczenia na język polski:

Marcin Wołoszyn (Rzeszów/Lipsk)
Iwona Florkiewicz (Rzeszów)

Grafika na stronie tytułowej:

Słowiańskie bóstwo odkryte na terenie Fischerinsel (Tollensesee) w Meklemburgii
Fot.: LAKD M-V, Landesarchäologie, Andreas Paasch

GERMANIA SLAVICA versus POLONIA RUTHENICA w kontekście średniowiecznej europeizacji. Międzynarodowe Seminarium Online

Program

Lipsk-Rzeszów, 22.-25.11.2021

PONIEDZIAŁEK, 22.11.2021

OTWARCIE SEMINARIUM (10⁰⁰ - 10³⁰)

Uroczyste otwarcie
Sylwester Czopek (Rzeszów), PL
Christian Lübke (Lipsk) oraz Maren Röger (Lipsk) DE

Średniowieczna Europa i jej podziały. Wprowadzenie do seminarium
Marcin Wołoszyn (Rzeszów/Lipsk) PL

SESJA I: LUDZIE (10³⁰ - 12⁰⁰)

Badania nad historią Europy Wschodniej i Europy Środkowo-Wschodniej
w Niemczech na przykładzie Klausa Zernacka (1931-2017)
Christian Lübke (Lipsk) DE

Oskar Halecki i jego wizja / wizje Europy
Rafał Stobiecki (Łódź) PL

PRZERWA (12⁰⁰ - 12¹⁵)

SESJA II: REGIONY (12¹⁵ - 13⁴⁵)

Germania slavica. Przemiany kulturowe na obszarze
germańsko/niemiecko-słowiańskiego pogranicza między Bałtykiem
a Adriatykiem w wczesnym i pełnym średniowieczu
Matthias Hardt (Lipsk) DE

Polonia Ruthenica – wprowadzenie do studiów nad pograniczem
polsko-ruskim
Andrzej Janeczek (Warszawa) PL

PRZERWA OBIADOWA (13⁴⁵ - 14⁴⁵)

SESJA III: SŁOWA I ZNAKI (14⁴⁵ - 17⁰⁰)

Źródła pisane do dziejów Słowian połabskich i Niemców na wschód
od Łaby i Solawy (do połowy XIII wieku)
Christian Lübke (Lipsk) DE

Czy istnieje ruski odpowiednik "Dagome Iudex"?
Źródła do historii pogranicza polsko-ruskiego
Adrian Jusupović (Warszawa) PL

"Google" i "Wikipedia" nie zawsze pomogą. Jak pracować z epigrafiką
i paleografią ruską
Adrian Jusupović (Warszawa) PL

WTOREK, 23.11.2021

SESJA IV: ALFABET I JĘZYK (9⁰⁰ - 10³⁰)

Pogranicze germańsko-słowiańskie oczyma językoznawcy
Christian Zschieschang (Chociebuż)

DE

Pogranicze polsko-ruskie oczyma językoznawcy
Halszka Górny (Kraków)

PL

PRZERWA (10³⁰ - 10⁴⁵)

SESJA V: OBRZĄDEK POGRZEBOWY I (10⁴⁵ - 13⁰⁰)

Przemiany obrządku pogrzebowego Słowian zachodnich w VI-XIII w.
Sebastian Brather (Fryburg Brygowijski)

DE

Pochówki w obstawach kamiennych na Mazowszu i Podlasiu w świetle najnowszych badań interdyscyplinarnych
Dariusz Błaszczak (Warszawa)

PL

Archeogenetyka okresu wędrówek ludów i wczesnego średniowiecza: zagadnienie pochodzenia Awarów
Zuzana Hofmanová (Lipsk)

EN

PRZERWA OBIADOWA (13⁰⁰ - 14⁰⁰)

SESJA VI: OBRZĄDEK POGRZEBOWY II (14⁰⁰ - 16⁴⁵)

Studia porównawcze nad cmentarzyskiem z późnej epoki Wikingów w miejscowości Ostriv na Porosiu (Ukraina).

Rezultaty badań terenowych i laboratoryjnych 2018-2021

Roman Shiroukhov (Szlezwik), Vyacheslav Baranov (Kijów), Vsevolod Ivakin (Kijów), Oleksandra Kozak (Kijów), Artem Borysov (Kijów), Claus von Carnap-Bornheim (Szlezwik), Lorenz Kienle (Kilonia), Justina Kozakaitė (Wilno), Ben Krause-Kyora (Kilonia), John Meadows (Kilonia/Szlezwik), Żydrūnė Miliauskienė (Wilno), Khurram Saalem (Kilonia), Ulrich Schuermann (Kilonia), Gunita Zariņa (Ryga)

RU

Schylek doby plemiennej na przyszłym pograniczu Polski i Rusi. Lędzianie i Węgrzy w X w.

Michał Parczewski (Rzeszów)

PL

W sprawie datowania absolutnego staromadziarskiego cmentarzyska w Przemyślu

Paweł Jarosz (Kraków), Marcin Wołoszyn (Rzeszów/Lipsk)

PL

ŚRODA, 24.11.2021

SESJA VII: STRUKTURY OSADNICZE I (9⁰⁰ - 11¹⁵)

Świat Biezuńczan i Milczan: Górne Łużyce w VII-XI w.
Paweł Konczewski (Wrocław)

PL

Słowiańskie budownictwo grodowe na obszarze plemiennym Łużyczan w okresie IX – XI w.
Harriet Bönisch (Drezno)

DE

Arkona na Rugii
Fred Ruchhöft (Goldberg)

DE

PRZERWA (11¹⁵ - 11³⁰)

SESJA VIII: STRUKTURY OSADNICZE II (11³⁰ - 13⁴⁵)

Okres plemienny w Polsce środkowo-wschodniej: archeologia, środowisko naturalne
Tomasz Dzieńkowski (Lublin), Łukasz Miechowicz (Warszawa), Magdalena Suchora (Lublin)

PL

Grody Czerwieńskie (Czermn[o]Czerwień] oraz Gródek [Wołyń]). Stan i perspektywy badań
Marcin Wołoszyn (Rzeszów/Lipsk)

PL

Między przeszłością a przyszłością: średniowieczna architektura monumentalna Chełma, Bielawina i Stołpia jako przykład europejskiego dziedzictwa kulturowego pogranicza
Andrzej Buko (Warszawa)

EN

PRZERWA OBIADOWA (13⁴⁵ - 14⁴⁵)

SESJA IX: STRUKTURY OSADNICZE III (13⁴⁵ - 16⁰⁰)

Wcześni Słowianie na obszarze białoruskiego Polesia w V-VII w.
Alena F. Kasjiuk (Mińsk)

RU

Archeologiczne ślady najazdów mongolskich na obszarze Białorusi z połowy oraz drugiej połowy XIII w.
Vadzim Košman (Mińsk), Mikalai Plavinski (Mińsk)

RU

Wczesnośredniowieczny zespół osadniczy Zvenyhorod (Dźwinogród) koło Lwowa
Viera Hupalo (Lwów)

PL

CZWARTEK, 25.11.2021

SESJA X: SKARBY (9⁰⁰ - 11⁰⁰)

Białoruskie Polesie w systemie komunikacji epoki Wikingów: stan i perspektywy badań i interpretacji skarbów ozdób oraz monet w kontekście archeologicznym
Mikalai Plavinski (Mińsk)

RU

Znaleziska wczesnośredniowiecznych ozdób srebrnych na obszarze Górnych Łużyc
Joanna Wojnicz (Drezno)

PL

Wczesnośredniowieczne srebro w świetle nauk przyrodniczych i technicznych: problemy i metody badawcze
Stephen Merkel (Bochum/Oxford)

DE

PRZERWA (11⁰⁰ - 11¹⁵)

SESJA XI: STRATYGRAFIA ZAPOMINANIA I (11¹⁵ - 12⁴⁵)

Powojenne przesiedlenia w Europie Środkowo-Wschodniej
Jan Pisuliński (Rzeszów)

PL

Polityka a historia: ZSRR wobec nauki historycznej w Polsce w latach 1945-1964 ze szczególnym uwzględnieniem badań pogranicza polsko-ruskiego
Jan Szumski (Warszawa)

PL

PRZERWA OBIADOWA (12⁴⁵ - 13⁴⁵)

SESJA XII: STRATYGRAFIA ZAPOMINANIA II (13⁴⁵ - 16⁰⁰)

Słowianie z odzysku: Germania Slavica w powojennym polskim nazewnictwie miejskim
Justyna Walkowiak (Poznań)

PL

Polityka państwowa wobec nazw miejscowych na pograniczu polsko-ukraińskim w XX w. Perspektywa językoznawcza
Marcin Kojder (Lublin)

PL

Jak feniks z popiołu. Polacy na zachodniej Białorusi oczyma językoznawcy
Katarzyna Konczewska (Kraków)

PL

PRZERWA (16⁰⁰ - 16¹⁵)

SESJA XIII: PAMIĘĆ (16¹⁵ - 18³⁰)

Najstarsze ikony w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie w świetle współczesnych metod badawczych
Mirosław P. Kruk (Kraków/Gdańsk)

PL

Między Wschodem a Zachodem średniowiecznej Europy - w koncepcji stałej wystawy Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej
Marta Cyran (Lublin), Marcin Gapski (Lublin)

PL

"Niespokojny fantasta" - opowieść o dr. Januszu Peterze
Joanna Dziura (Tomaszów Lubelski)
z komentarzem **Marcina Wołoszyna (Rzeszów/Lipsk)**

PL

Uwaga!
Seminarium odbędzie się wyłącznie za pośrednictwem platformy Zoom!!!

Narody wezwane na Sąd Ostateczny w ikonie z Polany (XVI w.): Żydzi, Grecy, Polacy, Niemcy, Tatarzy, Murzyni, Turcy i Rusini
Kolekcja sztuki cerkiewnej w Pałacu Biskupa Erazma Ciołka – Oddział Muzeum Narodowego w Krakowie
(Fot. Mirosław P. Kruk)